

Nazwa przedmiotu	Finanse lokalne i regionalne
Kod przedmiotu	2400-M1FiRFL
Profil studiów	ogólnoakademicki
Stopień studiów	drugi
Kierunek studiów	Finanse i Rachunkowość
Specjalność (jeśli dotyczy)	
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok studiów	I
Semestr	letni
Liczba godzin	30
Forma/typ zajęć	konwersatorium
Punkty ECTS	3
Rodzaj przedmiotu (przedmiot obowiązkowy / kierunkowy do wyboru / fakultatywny / seminarium)	kierunkowy do wyboru
Sposób realizacji przedmiotu (stacjonarny / zdalny / kurs internetowy / kurs realizowany metodą blended learning)	stacjonarny
Język wykładowy	polski
Wymagania formalne	brak
Założenia wstępne	brak
Skrócony opis przedmiotu	W czasie zajęć przedstawione zostaną podstawowe informacje dotyczące zasad organizacji i finansowania samorządu terytorialnego na gruncie teorii, analizy teoretyczne będą poparte przykładami praktycznego działania samorządu i badań empirycznych finansów lokalnych i regionalnych w Polsce i na świecie.
Treści kształcenia dla przedmiotu	W pierwszej kolejności wykazana zostanie zasadność decentralizacji finansów publicznych oraz sposoby realizacji teoretycznych postulatów w praktyce. W dalszej części szczegółowej analizie poddane zostaną kolejne elementy kształtujące samorząd. Przede wszystkim przedstawione zostaną sposoby i zasady podziału zadań publicznych pomiędzy poszczególne szczeble administracji publicznej. Dokładne rozważania będą dotyczyć źródeł finansowania samorządu, kryteriów wyboru i podstawowych problemów w pozyskiwaniu środków finansowych. Na zajęciach przedstawiona zostanie również specyfika zarządzania podmiotami samorządowymi, a także sposoby przezwyciężania podstawowych problemów w kierowaniu samorządem. Omówione będą podstawowe kwestie dotyczące zadłużenia samorządów, reguł fiskalnych, instrumentów dłużnych wykorzystywanych przez samorządu 1. Decentralizacja-przyczyny, rodzaje, ograniczenia. Funkcja ekonomiczne władz lokalnych, regionalnych i państwowych.

	2. Optymalna wielkość samorządu. Kompromis między decentralizacją a efektami skali. Twierdzenie decentralizacyjne Oates'a. Struktura i organizacja władz przyśrodkowo w Europie 3. Ekonomia wydatków lokalnych i regionalnych. Analizy preferencji wyborców. Model medianowego wyborcy. Exit&voice jako metody ujawniania preferencji. Teza Tiebout'a 4. Główne problemy efektywnej alokacji zadań publicznych w samorządach- problem efektów zewnętrznych, lokalnych dóbr publicznych, efektów skali. Problemy analizy kosztów lokalnych dóbr i usług. Mikro i makro uzasadnienie kontroli rządowej. Struktura i wysokość wydatków administracji lokalnej w Europie. 5. Ekonomia dochodów lokalnych i regionalnych. Funkcja ekonomiczne finansów lokalnych i regionalnych. Zasady i rodzaje lokalnych dochodów. Definicja i przyczyny fiscal stress. Struktura dochodów lokalnych w Europie. 6.-7 Ekonomia podatków lokalnych. Cechy lokalnego podatku. Cele centralnej kontroli rządu w sprawie podatków lokalnych. Efektywność opodatkowania. Eksport podatków i konkurencja podatkowa. Samorządowa polityka fiskalna. Najważniejsze podatki lokalne. Analiza podatku od nieruchomości- case study. Podatek od nieruchomości w krajach europejskich. 8. Opłaty jako sposób finansowania zadań publicznych. Problemy z optymalnym nakładaniem opłat dotyczących bieżących i kapitałowych wydatków, koszty zatłoczenia, monopol naturalny. Rodzaje opłat. 9-10. Uzasadnienie wykorzystania transferów jako źródła finansowania samorządu lokalnego i regionalnego. Typologia transferów, sposoby ich kształtowania. Między równością a efektywnością. Ekonomiczne efekty korzystania z dotacji i subwencji w modelu medianowego wyborcy. Problemy specjalne- efekt lepu na muchy, maksymalizacji budżetu, wyboru publicznego. Analiza przypadku- budowa efektywnego systemu transferów.. 11-12 Ekonomia długu lokalnego; pay as you go vs pay as you use finance. , jak używać środków finansowych. Cele makro i mikro wykorzystania limitów lokalnego długu. 13-15 podsumowanie- badania naukowe w zakresie finansów lokalnych i regionalnych. Prezentacja prac przygotowanych przez studentów
Przedmiotowe efekty uczenia się	Po ukończeniu przedmiotu, student: W ZAKRESIE WIEDZY: • Zna i rozumie teorie finansów lokalnych i regionalnych • zna i rozumie procesy zmian w zakresie sektora publicznego- w tym szczególnie decentralizacji • zna i rozumie ekonomiczne zasady kształtowania samorządów terytorialnych, ich wielkości, zadań i dochodówzna i rozumie • zna i rozumie makro i mikro problemy lokalnego zadłużenia W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI: • potrafi oceniać efekty wydatków publicznych, a w szczególności programów pomocowych (dotacji i subwencji) • potrafi oceniać politykę podatkową samorządów • potrafi oceniać wpływ systemu transferów na finanse samorządów oraz rządu W ZAKRESIE KOMPETENCJI: • wykazuje zrozumienie dla konieczności krytycznej oceny debaty na temat decentralizacji finansów publicznych • jest gotów samodzielnie uzupełniać swoją wiedzę przez całe życie

Powiązanie efektów przedmiotowych z efektami kierunkowymi/specjalnościowym i (oznaczonymi kodami z programu nauczania)	kierunek Finanse i Rachunkowość: KW02, KU04, KU05, KU07, KK01
Nakład pracy studenta	Szacunkowy nakład pracy studenta: 3ECTS x 25h = 75h (K) - godziny kontaktowe (S) - godziny pracy samodzielnej zajęcia: 30h (K) 0h (S) konsultacje: 10h (K) 0h (S) przygotowanie do testów cząstkowych: 0h (K) 8h (S) przygotowanie analizy przypadków: 0h (K) 6h (S) przygotowanie prezentacji: 0h (K) 15h (S) przygotowanie karty lektury: 0h (K) 6h (S) Razem: 40h (K) + 35h (S) = 75h
Metody i kryteria oceniania	Uzyskanie zaliczenia przedmiotu wymaga: 1. zaliczenia testów 2-3 cząstkowych (40%); 2. przygotowania i wygłoszenia prezentacji (30%); 3. przygotowania 2-3 analiz przypadku (20%) 4. przygotowanie w formie karty lektury i omówienie wskazanych artykułów naukowych (10%) Obecności na zajęciach (max 2 nieobecności w semestrze) 4. Skala ocen (każdy z powyżej wymienionych elementów oceniany jest w procentach, w skali 0-100%, następnie jest wyliczana średnia ważona): <50-60%) 3 <60-70%) 3+ <70-80%) 4 <80-90%) 4+ <90-100%) 5
Literatura	Podstawowa: P. Swianiewicz; Finanse samorządowe. Koncepcje, realizacja i polityki lokalne; Municipium; Warszawa 2009 (wybrane rozdziały) Bailey S. J. ; Local government economics. Principles and practice; MacMillan; 1999 (wybrane rozdziały) Dodatkowe: Fisher R. C.; State and local public finance; IRWIN; 1996 Readings in state & local public finance; ed. by D Netzer; M. Drennan; Blackwell; 1997 Musgrave R i P; Public finance in theory and practice; McGraw-Hill; 1989 Oraz wybrane artykuły naukowe dotyczące omawianych tematów
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu będą wykorzystywane następujące metody dydaktyczne: prezentacja multimedialna Dyskusje problemowe e-learning praca z tekstem naukowym
Oprogramowanie	NA